

Vita az előnevekről Itthon érzik magukat

Az egyik napilap információi szerint a Magyar Történelmi Családok Egyesülete azt szeretné, ha ismét használni lehetne hazánkban a nemesi előneveket. A szervezet adatai szerint az erre vonatkozó és ma is érvényben lévő tilalom mintegy 8000-8500 állampolgárt érint, s már csak azért is kezdeményezik annak feloldását, mert az előnév a személyes identitás része.

„A magyar nemesi és főnemesi rang (herceg, örgróf, gróf, báró, nemes, primor, lófő) megszűnik. A jelen törvény 1. §-ában említett rangjelző címek, valamint a vitéz cím használata tilos. Nemesi előnévnek, nemesi címernek és jelvénynek vagy a nemesi nemzetségi származásra utaló kifejezésnek használata tilos.” Az idézett mondatok abból az 1947. évi IV. törvényekből valók, melynek parlamenti módosítását szeretné elérni az egyesület.

jogot sértett. A név szabad használatát tudniillik ilyen jognak minősül. Ha bármelyik alapvető emberi jogot meg lehet kérdőjelezni, tette hozzá, hasonló sorsra juthat az összes többi is. Emlékeztetett például arra, hogy a német nemzetiszocializmus zsidóellenes intézkedései éppen a névtörvénnyel kezdődtek el. Bethlen István utalt arra is, hogy Magyarországon 1848-ban eltörölték a nemesi címekkel járó jogokat és kötelezettségeket, tehát az előnevek csupán tartozé-

kének, Varga Bélának menekülnie kellett az országból, s amikor a szovjet megszállók és a kommunista párt nyomásának már nem lehetett ellenállni.

Arra a kérdésünkre, mekkora esélyt lát a tilalom feloldására, Bethlen István azt válaszolta: meggyőződése, hogy a parlament minden demokratikus pártja támogatni fogja a kezdeményezést. Nem csupán azért, mert a törvény alapvető emberi jogot sért, hanem azért is, mert azt annak idején visszamenőlegesen hatállyal fogadták el, ami szintén megengedhetetlen. Ha a parlament nem oldja fel a tilalmat, folytatta, akkor előbb-utóbb valaki a hágai bírósághoz fordul majd, ez pedig ártana Magyarországot jó hírének.

Tartozékok és nem jelentenek előjogot

Dr. Koczka Csaba, Egerszeg országgyűlési képviselője, a parlament alkotmányügyi bizottságának fideszes tagja szerint ma valószínűleg nem ez a legfontosabb kérdés, amellyel foglalkozni kell. Azt sem tudni, hogy az arra jogosultak közül ki fogalmazná meg a tilalom feloldásával kapcsolatos indítványt, anélkül nem kerülhet az ügy a T. Ház elé. Arra pedig kicsi az esély, tette hozzá, hogy ezt a feladatot a kormány vállalja magára. Úgy látja: a névhasználat nem is elsősorban jogi, hanem közéleti-társadalmi kérdés, ám azt furcsának tartaná, ha az előnevek a hatósági okmányokban is megjelenéne.

Kapiller Imre történész, a megyei levéltár munkatársa mulatságosnak tartaná egy köztársaságban a nemesi előnevek használatát, Tar Ferenc, a hevízi Bibó-gimnázium tanára úgy véli: a történelmi családok széles kapcsolatrendszere komoly segítséget jelent az országnak, ám azok az idők elmúltak, amikor jelentősége volt az előneveknek.

— vézés —

A Fülöp család székelykapuja immár nem csak jelkép

Tíz évvel ezelőtt mérföldkönek számító lépésre szánta el magát Csíkszeredán a Fülöp család: felszámolják otthonukat, visszatérnek az anyaországba. Erika asszony „háborús gyerek”, az ostrom alatt Budapesten született, Nagylakra menekültek a rokonokhoz, s csak a határrendezésnél derült ki, hogy az a rész, ahol menedékre lettek, Romániához tartozik.

Fél évszázadig élték szerény, dolgozó életüket: a családfő bányamérnök, az asszony tanár, iskolaigazgató volt, három nyelvet beszél anyanyelvi szinten. Zsolti, egyetlen fiuk, mint végzős orvosnagykövetség, most éppen pályázattal elnyert egyiptomi gyakorlatát tölti.

Rövidre fogva: nekiláttak a régóta dédelgetett álom megvalósításának, hazatelepülnek. Fájt a szívük mindazért, amit évtizedek alatt maguknak teremtettek, ám a román törvény szigorú volt: személyenként 70 kilós batyut hozhattak, s egyetlen szobabútort. Így szinte mindent előlrol kellett kezdeniük. Zalaegerszegre érkezésükkor a csatári paplakban lettek menedékre. Mutatják a tíz évvel ezelőtti Zalai Hírlapot, s benne a vöröskereszt és a szerkesztőség szervezte segélyakció eredményeiről szóló tudósítást, melyben olvasható: még ismeretlenektől is érzékelik hozzájuk adomány... Igen, barátokat találtak abban a feszültségekkel terhes időszakban, hiszen mindkét országban hatalmas változások voltak születőben.

Később is felbecsülhetetlen segítséget kaptak: például a Zrínyi gimnázium igazgatójától és tanáraitól, akik megkülönböztetett figyelemmel pallérozták Zsolti tudását, egyetemi felkészítését. Az egerszegi szívsebészeten Erika életét mentették meg. A Kinizsi középiskolában azonnal munkába állhatott. Később mindketten a botfai nevelőotthonban kaptak állást, s ez-

zel szolgálati lakást. Fülöp Ferenc ekkor örült igazán, hogy kedves elfoglaltságát, a faragást sosem hagyta abba, sőt mindent megtanult az évtizedek során, amivel igényes, hibátlan alkotásokat készíthet. Ebbéli tudása sokat nyomott a nevelőotthoni állás elnyerésében. A hányatott sorsú fiúknak szakkör keretében okítja a faragást, s rendre szép díjakat nyernek a versenyeken.

Meséli: alkalman-

ként elmegy zsúriztetni

kisebb munkáit, de ez

nagyon drága mulat-

ság, ritkán engedheti

meg magának. Meg aztán

miért?! Ha valaki nála jobban

tudja, milyen az eredeti székely

motívum, akkor az nem bírálja,

hanem csinálja — viccelődik. Vele

is megtörtént: zsúriztetni vitt egy

lámptartót, s a neves ítéző meg-

rótta: ez kopjafa motívum, nem

illik szobába. Legközelebb fogta

az eredeti rajzokat tartalmazó,

kincset érő könyvét, s megmutat-

ta, mit miért csinál úgy, ahogy az

a mesterség bibliájában van. Az

kicsit bántja, hogy más megyék-

ben, s külföldön jobban ismerik

munkáit, mint Zalában. Amikor

felkérték a sitkei kegyeleti park-

gel igazi otthonná varázsolták.

Már gyűjti a fát a tulipános kerítéshez, a székelykapu mellé.

Házukban minden bútor,

tárgy a kezük nyomát viseli. Erika,

ha egészsége engedi, köt,

varr, hímez. Tárgyai napi hasz-

nálatra készültek, de akár múze-

umba vihetnék. Gyönyörűek.

Számukra a most elkészült székely-

kapu sem csak jelkép. A kö-

zelműltban rendezett faluünnep-

pen az apátplébános és a helyi

pap szentelte fel.

— Amikor átlétem, elolvasom

a feliratoikat. Béke a belépőkre,

áldás a kimenőkre; ki tudja merre,

merre visz a sorsom. Olyan-

kor megnyugszom, mert érzem,

hazaértem — mondja Fülöp Ferenc.

Azt Erika asszony árulja el:

élete párja vágyódik a Székely-

földre. Szerényen élnek, ha ösz-

szajon az ára, mehet is, hiszen ott

vannak a gyökerei. De három in-

farktus és két szívmitét után a fe-

leség számára az utazás már ak-

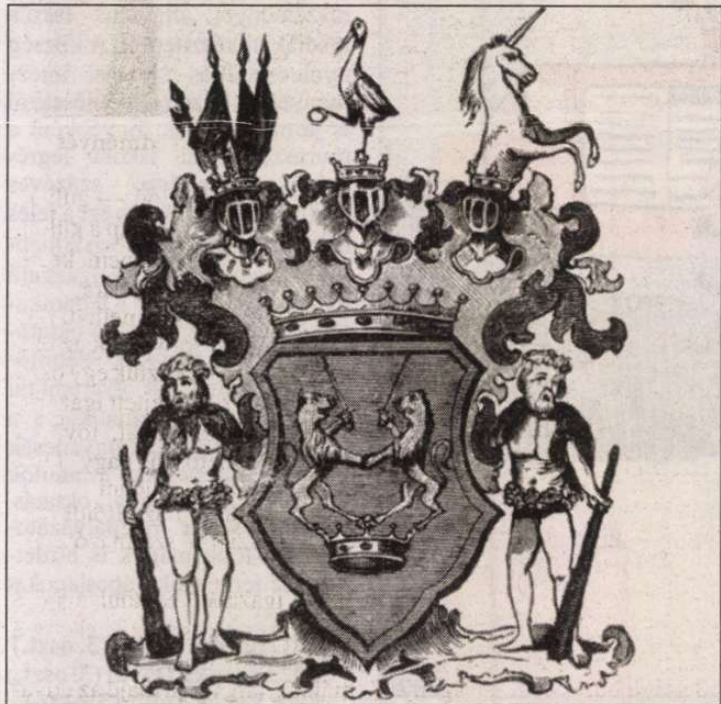
kora próba lenne, hogy nem is

vágyhat rá. Azt mondja: neki

minden nap ajándék, amit az

övével tölthet.

László Mária

A Festetics-család címere; 8000-8500 állampolgárt érint a tilalom

Gróf Bethlen István, a Magyar Pán-Európa Unió elnöke nem tagja ugyan az egyesületnek, de lapunknak nyilatkozva elmondta: az 1947. januárjában elfogadott törvény már megszületése pillanatában érvénytelen volt, hiszen alapvető emberi

kai a személyneveknek, s nem jelentenek egyszersmind előjogokat is. Mint mondta, Magyarországon abban az esztendőben fogadták el az előnév használatát tiltó törvényt, amikor Nagy Ferenc miniszterelnöknek és a demokratikus parlament elnö-

Napfotót — Nagykanizsára

A nagykanizsai Hevesi Sándor Művelődési Központ pályázatot hirdet az ezredvégi napfogyatkozás hangulatát fényképen megörökítő részvételére számítva.

A nemes versengésben olyan Zala megyei, profi- és amatőr fotósok vehetnek részt, akik a Napot, a fogyó Napot, a tájat, az embereket és a környezetet a történetekhez méltó módon tud-

ták az esemény alkalmából megörökíteni. A pályázók október 15-éig a HSMK-ba maximum 5 darab színes vagy fekete-fehér, minimum 18 x 13 centiméteres, papírképet küldhetnek be, s a hátoldalon fel kell tüntetni a szerző adatait.

A beérkezett fotókból — melyeket szakmai zsűri bírál el — a HSMK kiállítást rendez. A legjobb alkotások díjazásban részesülnek.

Megyei kulturális ajánlat

(Szeptember 6—12.)

Koncert
Keszthely, Helikon Kastélymúzeum, szerda 20 óra: Gulyás Márta zongoraművész mesterkurzus növendékeinek koncertje.
Kiállítás
Zalaegerszeg, Városi Hangverseny- és Kiállítóterem: Szabó Lajos Roland festőművész emlé-

kiállítása. **MMIK:** Nemcé Molnár Pál festőművész alkotásai.

Nagykanizsa, Hevesi Sándor Művelődési Központ: Füzesi Zsuzsa grafikusművész meseillusztrációi, péntekig. **Honvéd Kaszinó,** szerdától: bemutató Zibriczky István bélyeggyűjteményéből. **Kodály Zoltán Vasutas Művelődési**

Ház, szerdától: népművészeti kiállítás.

Keszthely, Balatoni Múzeum: Botár Edit erdélyi festőművész tárlata.

A muzik mősora
Zalaegerszeg, Ady Filmcentrum, 1. terem, szerdától: Thomas Crown ügy; csütörtöktől: Mimic

— A Júdás faj. **Stúdiómozi,** szerdától: Pókerarcok; csütörtöktől: Zavaros vizeken. **Artnozi,** szerdától: Az erőszak vége; csütörtöktől: Welcome To Sarajevo.

Nagykanizsa, Apolló Filmcentrum, szerdától: Wild Wild West — Vadiúj vadnyugat; csütörtöktől: 10 dolog, amit utálok benned; 20 óra: Taxi. **Stúdiómozi,** hétfő: Slam; szerdától: Szerelmes Shakespeare; csütörtöktől: Pókerarcok.

Keszthely, Petőfi Filmszínház, szerdától: Csak egy kis pánik; csütörtöktől: Mint a hurrikán.

Nem maradhat ki!

- Információ és reklámhordozó
- Minden háztartásban és hivatalban
- Nagy példányszámban
- Ingyenesen célba juttatva
- Egész éven át szem előtt
- Minden cégnél és telefonfülkében

Egy ziccer mindenkinek

Magyar Telefonkönyvkiadó Társaság 2040 Budaörs, Baross u. 89.
Tel.: 06-23-504-888 Fax: 06-23-504-989 E-mail: marketing@mtt.hu Internet: www.mtt.hu